

en Sag, der ikke før har været under offentlig Debat her til Lands i vor Tid, som hverken gennem Pressen eller gennem offentlige Folkemøder har været omhandlet, paastaar det om saadanne Udtalelser som i sig selv, i sit eget Indhold, bære Vidne om, at de Vedkommende, der have udtalt det, have ikke vidst hvad Taleren var om, saa siger jeg, at de, der sige, at saadanne Udtalelser vare begrundede i Mistydning og Misledelse, have Ret, og kunne sige det med Sandhed. At dette nu er Tilfældet i denne Sag med de Udtalelser som foreligge os, troer jeg Enhver vil indrømme, som har gjort sig den Uleilighed at gennemlæse disse Udtalelser, idet de i deres eget Indhold klarlig vise, at en Deel af dem ere støttede paa et fuldkommen Uerkjendtskab til hvad der tales om, og en Deel af dem ere støttede paa saadanne Udtalelser, som aldeles ikke berøre denne Sag; Man vil finde mangfoldige, hvori der staaer „vi vilde blive i den Tro, vi ere fødte og opdragne i;“ man vil dog indrømme, at det ikke har det mindste med denne Sag at gøre, og saadan vil man finde mangfoldige lignende Udtalelser. Jeg troer altsaa, at man med fuld Ret kan sige, at de Udtalelser, som foreligge fra Folket i denne Sag, ingenlunde kan siges at være fremgaaede af en klar, rigtig og fuldstændig Opfattelse af det foreliggende Spørgsmaal. Efterat jeg har udtalt mig forsaavidt om, hvorfor jeg agter at stemme for Mindretallets § 1, skal jeg gaae over til at omhandle de Endringsforslag, jeg har været med at stille til Majoritetens § 1 og 2. Hvad først § 1 angaaer, saa forekommer allerførst det Hovedspørgsmaal, er det rigtigt, er det bifaldsværdigt, at man foruden at nægte Folkekirkens Medlemmer Afgang til at indgaae borgerlige Ægtefæber ogsaa vil nægte de anerkjendte Troessamsunds Medlemmer denne Afgang? Hvad nu først angaaer at nægte Folkekirkens Medlemmer Afgang til at indgaae borgerlige Ægtefæber, da kan jeg for endeel tænke mig, paa hvilken Grund man med nogen Ret kan støtte denne Nægtelse; man kan sige: Folkekirken har endnu ikke faaet sin Forsatning ordnet og Folkekirken kan altsaa for Dieblicket ikke udtale nogen Mening om dette Punkt; Staten

vil derfor lade det staae i dette Punkt for Folkekirkens Medlemmer ved hvad der hidtil har været gjældende, indtil den kan høre Folkekirkens egen Mening om Spørgsmaalet. Jeg siger, jeg kan forsaavidt indrømme, at der kan være noget Begrundet heri, og altsaa ogsaa, at jeg vil kunne stemme for den Paragraph, hvorved Folkekirkens Medlemmer indtil videre nægtes Afgang til Indgaaelse af borgerligt Ægtefæb. Men naar man udstrækker denne Nægtelse til de anerkjendte Troessamsund, da kan jeg ikke finde mig opfordret til at gaae ind derpaa; jeg maa meget mere finde, at det er en Strid mod Grundlovens Paragraph om Troessfrihed, naar Staten opfatter sig til Domme over, hvad et anerkjendt Troessamsund skal forlange af sine Medlemmer, for at de kunne vedblive at være dets Medlemmer, og hvad det ikke skal forlange. Dersom disse forskjellige anerkjendte Troessamsund, hvert for sig, finder, at den kirkelige Bielse er nødvendig for dets Medlemmer, saalænge de skulle anses for at være Medlemmer af Samsundet, saa have de jo naturligtvis Ret dertil, og bør have denne Ret; men man vil dog ogsaa indrømme, at man kunde tænke sig et anerkjendt Troessamsund, som ikke vilde opstille dette som nogen Nødvendighed, som vilde sige: vi tilbyde den kirkelige Bielse til alle dem af vore Medlemmer, der ønske den, men vi opstille den ikke som nogen Nødvendighed. Det kunde tænkes, siger jeg, at et anerkjendt Troessamsund vilde komme til dette Resultat, men antage vi denne Paragraph, som den lyder fra Fleertallet, saa siger Staten til dette Samsund: om Du ogsaa kommer til dette Resultat, saa forbyder jeg dig her i en borgerlig Lov at komme til dette Resultat, og det er det, jeg siger der strider i mod Grundloven. Naar Staten overhovedet vil lade det borgerlige Ægtefæb indtræde, saa bør den strax lade det indtræde for alle udenfor Folkekirken værende Troessamsund, og den bør anerkjende disse Ægtefæber som borgerlig gyldige, men den bør ved Siden deraf overlade til de vedkommende Troessamsund selv, hvad de med Hensyn til Ægtefæbets kirkelige Gyldighed vil opstille som Regel for dets Medlemmer, og hvad ikke. Jeg kan heller ikke und-